

Sygn. akt V GC 923/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział V Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR J. Dams

Protokolant: S. Poborczyk

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2014 r. w Dzierżoniowie na rozprawie sprawy

z powództwa :

J. K.

przeciwko:

(...) S. A. w W.

o zapłatę 1.593,16 zł

I. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.593,16 zł (jeden tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt trzy złote szesnaście groszy) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 20 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 80 zł tytułem zwrotu kosztów procesu

UZASADNIENIE

J. K., prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą (...) Centrum (...) J. K. w Ś., pozwem z dnia 4 listopada 2013r. domagała się od (...) Towarzystwa (...) S.A. w W. zapłaty kwoty 1 593,16 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 20 grudnia 2012r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. Uzasadniając roszczenie powódka wskazała, że w dniu 11 listopada 2012r. doszło do zalania stanowiącego jej własność lokalu, położonego w Ś. przy ul. (...). Zalanie nastąpiło z lokalu znajdującego się nad lokalem powódki i spowodowało uszkodzenia elementów stałych lokalu, jak i mienia ruchomego. Ubezpieczyciel sprawcy szkody w grudniu 2012r. informował powódkę o ustaleniu kwoty 1 593,16 zł jako bezspornej wysokości odszkodowania, obejmującej naprawę uszkodzeń malatury i stałych elementów lokalu. Żadna jednak kwota nie została zapłacona powódce. Wezwanie do wypłaty odszkodowania również okazało się bezskuteczne.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki kosztów postępowania. Zarzuciła brak istnienia podstaw do ustalenia jej odpowiedzialności odszkodowawczej i wskazała na fakt wydania decyzji odmownej w przedmiocie wypłaty odszkodowania. Zdaniem pozwanej zalanie stanowiło konsekwencję awarii instalacji wodnej (nieszczelności instalacji brodzika kabiny prysznicowej), tj. zdarzenia losowego, niezależnego od niczyjej woli, a zatem brak było podstaw do przypisania winy właścicielowi lokalu znajdującego się nad lokalem powódki i jego odpowiedzialności za szkodę w oparciu o przepis art. 415 k.c. W ocenie strony pozwanej, to na powódce spoczywał ciężar udowodnienia winy sprawcy w procesie o zapłatę odszkodowania z czynu niedozwolonego. Z ostrożności procesowej pozwana nadto zarzuciła, że powódka nie zastosowała się do zasad postępowania likwidacyjnego, nie dostarczając wszystkich wymaganych dokumentów (pozwana jednak nie określiła, które z nich uniemożliwiły likwidację szkody). Okoliczność ta miała mieć również wpływ na wydanie decyzji odmownej w przedmiocie wypłaty odszkodowania.

W toku dalszego przebiegu postępowania powódka wskazywała, że nieszczelność instalacji nie mogła być skutkiem zdarzenia losowego, a najpewniej była konsekwencją zaniechania wymaganej konserwacji instalacji i utrzymania jej w należyтым stanie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. K., prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą (...) Centrum (...) J. K. w Ś., jest właścicielką lokalu położonego w Ś. przy ul. (...). Adres tego lokalu został ujawniony w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej jako główne miejsce wykonywania przez powódkę działalności gospodarczej.

W dniu 11 listopada 2012r. należący do powódki w/w lokal uległ uszkodzeniu na skutek zalania. Przyczyną zdarzenia był wyciek z instalacji wodnej w lokalu położonym nad lokalem powódki, należącym do P. K. (1) (nieszczelność instalacji brodzika kabiny prysznicowej).

P. K. (1) uznała swoją odpowiedzialność z tytułu szkody i przedstawiła powódce posiadaną polisę (...) nr (...), wystawioną przez (...) Towarzystwo (...) S.A. w W.. Istotną szkodę powódka zgłosiła ubezpieczycielowi sprawcy w dniu 16 listopada 2012r.

(Dowód: - okoliczności bezsporne,

- akta szkody, w aktach sprawy - w tym Ogólna Informacja z

Centralnej Bazy Danych Ksiąg Wieczystych;

- zeznania świadka P. K. (1), k.69v.)

Wstępny kosztorys likwidatora szkody, dotyczący usunięcia skutków zdarzenia w lokalu powódki, opiewał na kwotę 1 593,16 zł.

(Dowód: - kosztorys (...) sp. z o.o., k. 5-7 akt)

W listopadzie 2012r. oraz w styczniu i lutym 2013r. strona pozwana i (...) sp. z o.o., której zlecono likwidację przedmiotowej szkody, informowały powódkę o braku możliwości zakończenia postępowania likwidacyjnego wobec nie dostarczenia wymaganych dokumentów, w tym dowodu osobistego poszkodowanej.

Powódka przedstawiła pozwanej wszystkie dokumenty (w tym: Ogólną Informacja z Centralnej Bazy Danych Ksiąg Wieczystych, informację z (...) oraz kserokopię dowodu osobistego pełnomocnika powódki P. K. (2), reprezentującego ją w przebiegu całego postępowania likwidacyjnego; nie przedstawiła tylko kserokopii swojego dowodu osobistego).

(Dowód: - pismo pozwanej z dnia 25.02.2013r., w aktach szkody,

- pismo z dnia 02.01.2013r., w aktach szkody,

- pismo z dnia 21.11.2012r., w aktach szkody;

- okoliczności bezsporne)

W październiku 2013r. powódka wezwała stronę pozwaną do wypłaty odszkodowania za zaistniałą szkodę zalaniową oraz – likwidatora szkody (...) sp. z o.o. - do udostępnienia jej informacji stanowiących podstawę wyliczenia wartości tej szkody (powództwo przeciwko likwidatorowi w tym przedmiocie zostało oddalone wyrokiem tut. Sądu z dnia 15 maja 2013r., sygn. V GC 58/13).

(Dowód: - wezwanie z dnia 03.10.2013r., k. 8 akt;

- akta sprawy tut. Sądu, sygn. V GC 58/13)

W dniu 30 października 2013r. strona pozwana wydała decyzję o odmowie wypłaty powódce odszkodowania, wskazując na niemożność przypisania winy sprawcy szkody, a zatem na brak podstaw do przyjęcia jej odpowiedzialności.

Decyzja nie zależała w żadnej mierze od ewentualnych braków w dokumentacji akt szkody, tj. nie dostarczenia przez powódkę wymaganych dokumentów.

(Dowód: - decyzja pozwanej z dnia 30.10.2013r., w aktach szkody)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Bezsporne w sprawie były okoliczności zdarzenia szkodowego, obejmujące skutki zalania położonego w Ś. lokalu powódki. Bezsporny był też fakt ubezpieczenia u strony pozwanej odpowiedzialności cywilnej posiadacza lokalu, z którego nastąpiło zalanie, jak również objęcie istotną polisą szkód zalaniowych. Sporne okazało się, czy P. K. (1) ponosi winę za zaistniałe zdarzenie szkodowe, a w konsekwencji, czy można jej przypisać (a poprzez nią ubezpieczycielowi) odpowiedzialność za naprawę powstałej szkody. Sama wysokość szkody była między stronami bezsporna. Należało także rozważyć skuteczność zarzutu związanego z brakami dokumentacji wymaganej przez pozwaną w postępowaniu likwidacyjnym.

Analizując zaoferowane przez strony i przeprowadzone w sprawie dowody, Sąd w okolicznościach niniejszej sprawy nie podzielił postulowanej przez stronę pozwaną zasady rozkładu ciężaru dowodu oraz oceny tych dowodów, jakoby na poszkodowanym spoczywał obowiązek wykazania winy sprawcy szkody, a powódce tej winy nie udało się udowodnić.

Uchwała Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 19 lutego 2013r. (III CZP 63/12) ugruntowała dotychczasową linię orzecniczą, która konsekwentnie stoi na stanowisku, że odpowiedzialność użytkownika lokalu za szkodę wynikającą z zalania lokalu położonego na niższej kondygnacji kształtuje się na zasadzie winy zgodnie z przepisem art. 415 k.c. Do odpowiedzialności tej nie znajduje zatem zastosowania art. 433 k.c., przewidujący odpowiedzialność na zasadzie ryzyka za szkodę wyrządzoną wylaniem. Za wyłączeniem przepisu art. 433 k.c. jako właściwego dla wypadków szkody spowodowanej przelaniem się wody między lokalami w budynku mieszkalnym, przemawia także aspekt historycznej wykładni tego przepisu. Ustawodawca nawiązując do rzymskiej *actionis de effusis vel deiectis* świadomie dążył do ograniczenia zakresu tego przepisu jedynie do klasycznych ram zawartej w nim konstrukcji prawnej.

Z kolei czyn niedozwolony w rozumieniu art. 415 k.c. może mieć miejsce wówczas, gdy sprawca w sposób zawiniony naruszył obowiązek powszechny, tj. zakazy wynikające z norm prawnych (sprzeczność z prawem), moralnych bądź obyczajowych (sprzeczność z zasadami współżycia społecznego). Zatem bezprawność w rozumieniu reżimu deliktowego jest efektem ogólnego normatywnego zakazu nie wyrządzania sobie nawzajem szkody, skutecznego *erga omnes* (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 5 czerwca 2013r., I ACa 299/13). Sąd podzielił aktualny pogląd orzecznictwa, zgodnie z którym obowiązki właścicieli lokalu mieszkalnego obejmują nie tylko zwykłą konserwację, ale i podejmowanie działań zmierzających do zapobieżenia zdarzeniom skutkującym zniszczeniem zarówno ich, jak i sąsiednich lokali, jak najszybsze stwierdzanie wad wykonawczych w zakresie instalacji, dokonywania przeglądów instalacji i profesjonalnego usuwania awarii (wyrok SA w Warszawie z dnia 22 listopada 2012r., I ACa 637/12).

Strona pozwana wyraziła pogląd, że to powódka, chcąc uzyskać odszkodowanie, winna była udowodnić winę sprawcy szkody, warunkującą odpowiedzialność pozwanej za skutki zdarzenia. Sąd nie podzielił tego rozumowania, albowiem z przepisów art. 415 k.c. w zw. z art. 6 k.c. wynika, że to strona pozwana, kwestionując podstawy swojej odpowiedzialności, winna wykazać brak winy po stronie sprawcy szkody, albowiem na podstawie okoliczności zdarzenia zasadnie można było tę winę domniemywać. Oczywistym jest, że wobec bezspornego objęcia polisą

ubezpieczeniową wypadku szkody zalaniowej co do zasady, to strona pozwana winna dołożyć staranności dla ustalenia wszelkich okoliczności zdarzenia, zwłaszcza w sytuacji kwestionowania swojej odpowiedzialności z tego tytułu. W ocenie Sądu strona pozwana niejako z góry założyła okoliczność nie zawinienia P. K. (1) w spowodowaniu szkody, a przynajmniej w żadnej mierze nie zmierzała do niewątpliwego wyjaśnienia tej okoliczności. Świadek P. K. (1) zeznała, że nikt w imieniu strony pozwanej nie kontaktował się z nią w celu ustalenia przebiegu zdarzenia ani w celu pozyskania informacji o możliwych przyczynach zalania, jak również o istnieniu ważnych okresowych przeglądów technicznych instalacji wodnej w jej lokalu. Strona pozwana nie kontaktowała się z nią zatem w celu ustalenia okoliczności utrzymywania instalacji w stanie należywym i zbadania kwestii aktualności przeglądów instalacji. Strona pozwana nie wykazała się żadną aktywnością dowodową w celu wykazania podstaw dla kwestionowania swej odpowiedzialności za skutki szkody. W ocenie Sądu dla przyjęcia, iż właścicielka lokalu, w którym doszło do awarii instalacji, nie ponosi winy za stan tej instalacji, niewystarczające były zeznania P. K. (1) (nie poparte żadną dokumentacją), iż instalacja była nowa i na bieżąco konserwowana, ale konieczne było udowodnienie (przez stronę pozwaną), iż wszystkie elementy tej instalacji posiadały atesty, deklaracje zgodności, czy inne dokumenty, wskazujące na jej wymagane właściwości techniczne, przy czym wykonanie tej instalacji oraz jej późniejsza konserwacja powierzone zostały osobom posiadającym odpowiednie uprawnienia. Tylko w takiej sytuacji można by bowiem twierdzić, iż awaria wynikła z okoliczności, za które P. K. (1) na gruncie art.415 k.c. nie ponosi odpowiedzialności.

Na marginesie należy zaznaczyć, że P. K. (1) od samego początku konsekwentnie podawała, że poczuwa się do odpowiedzialności za poniesioną przez powódkę szkodę.

Mając na względzie powyższe rozważania należało ocenić, że strona pozwana nie wykazała braku zawinienia P. K. (1) w powstaniu szkody powódki szkodzie, co mogłoby uwolnić ją od odpowiedzialności za skutki zdarzenia szkodowego. Jednocześnie wskazać należy, że Sąd nie uwzględnił podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu dotyczącego braków dokumentacji niezbędnej dla zakończenia postępowania likwidacyjnego. W odpowiedzi na pozew pozwana nie sprecyzowała, o jaką dokumentację chodzi, przy czym z decyzji odmownej co do wypłaty odszkodowania, zawartej w aktach szkody, jednoznacznie wynika, że oparto ją wyłącznie na okoliczności nie ustalenia winy sprawcy szkody. Marginalnie zatem odnotować należy, że domaganie się przez pozwaną kserokopii dowodu osobistego poszkodowanej ocenić należy jako wymóg nie mający związku z możliwością ustalenia powódki jako osoby pokrzywdzonej – w sytuacji, gdy swoje uprawnienie wykazała ona m.in. ogólnym wypisem z księgi wieczystej (dostęp do księgi jest jawny poprzez Centralną Bazę Danych Ksiąg Wieczystych), informacją z (...), a stosowną kserokopię swojego dowodu złożył występujący w postępowaniu likwidacyjnym jej pełnomocnik. Tym samym ocenić należało, że kwestia ewentualnych braków dokumentacji nie miała żadnego wpływu na zasadność podjętych ostatecznie przez pozwaną działań.

W konsekwencji na podstawie art. 415 k.c. w zw. z art. 6 k.c. orzeczono jak w pkt I wyroku. Odsetki ustawowe zasądzono na podstawie art. 481 k.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.c. przyjmując, że powódka wygrała niniejszy spór w całości. Stronę pozwaną obciążono obowiązkiem zwrotu kosztów procesu poniesionych przez powódkę, na które złożyła się opłata stosunkowa od pozwu w kwocie 80 zł.